

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
38

RYNEK ZIEMNIAKA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2762

ANALIZY
RYNKOWE

PAŹDZIERNIK 2011

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *Tadeusz Chrościcki*
- II. Rynek ziemniaków w Europie i na świecie – *J. Rembeza*
- III. Produkcja ziemniaków w Polsce – *W. Dzwonkowski, J. Chotkowski*
- IV. Popyt na ziemniaki – *W. Dzwonkowski, I. Szczepaniak, T. Zdziarska, M. Mieczkowski*
- V. Handel zagraniczny ziemniakami i ich przetworami – *W. Dzwonkowski*
- VI. Ceny ziemniaków i ich przetworów – *W. Dzwonkowski*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB, tel.: (22) 505-46-66

AUTORZY:

mgr Wiesław Dzwonkowski

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (22) 505-46-16

dr Iwona Szczepaniak

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (22) 505-46-58

mgr inż. Teresa Zdziarska

• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (22) 505-44-40

dr Jacek Chotkowski

• IHAR • Bonin k. Koszalina
Tel.: (94) 342-30-31 wew. 233

dr hab. Jerzy Rembeza

• IHAR • Bonin k. Koszalina
Tel.: (94) 342-30-31 wew. 232

mgr inż. Martyn Mieczkowski

• ARR • Warszawa
Tel.: (22) 661-70-17

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 18.10.2011 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Bogumiła Kasperowicz, Jan Małkowski, Jadwiga Seremak-Bulge, Iwona Szczepaniak,
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w październiku 2012 r.

REASUMPCJA

Bardzo wysokie ceny w poprzednim sezonie nie spowodowały w krajach UE istotnego zwiększenia arealu uprawy ziemniaków w 2011 r. Spośród liczących się producentów jedynie we Francji zanotowano relatywnie duży wzrost (o 4%). W skali całej UE, ze względu na utrzymywanie się spadkowego trendu w krajach środkowoeuropejskich, wstępnie szacowana powierzchnia uprawy jest nawet mniejsza niż w 2010 r. Przebieg warunków pogodowych był bardzo korzystny dla uprawy ziemniaków, w konsekwencji znacząco wzrosły plony. Zbiory ziemniaków w UE-27 szacowane są na 59,5 mln ton, wobec 56,2 mln ton w roku poprzednim. Na rynkach europejskich w sezonie 2011/12 obserwuje się bardzo duży spadek cen. Przewiduje się, że w bieżącym sezonie przeciętne ceny ziemniaków jadalnych na głównych europejskich rynkach będą nawet o połowę niższe w porównaniu z poprzednim sezonem.

W 2011 r. w Polsce (według GUS) powierzchnia uprawy ziemniaków wyniosła 401 tys. ha i była większa od ubiegłorocznej o 3,4%, ale 2-krotnie mniejsza w porównaniu do średniej z lat 2001-2005. Plony ziemniaków wyniosły 205 dt/ha i były o 13,9% (o 25 dt/ha) wyższe od średnich plonów z lat 2001-2005. Zbiory ziemniaków w Polsce wyniosły 8,2 mln ton i były o 6,4 mln ton, tj. o 43,9% mniejsze od średnich zbiorów z lat 2001-2005.

Sezon 2010/11 charakteryzował się rekordowo wysokimi cenami ziemniaków, które w obrocie targowiskowym i na rynkach hurtowych były średnio o 57% wyższe niż przed rokiem. Natomiast od początku bieżącego sezonu, dzięki wysokim plonom i zbiorom ziemniaków w Polsce, ma miejsce silny spadek cen, które w okresie zbiorów były o połowę niższe niż przed rokiem. Przeciętny poziom cen na targowiskach w całym sezonie 2011/12 może wynieść ok. 68 zł/dt i być o blisko 50% niższy niż w sezonie 2010/11. Również ceny skupu oraz na rynkach hurtowych od początku sezonu charakteryzują się silnym spadkiem.

W sezonie 2011/12 obroty rynkowe ziemniakami mogą wynieść ok. 4,1 mln ton i być o ok. 5% wyższe niż w sezonie 2010/11. W sezonie

2011/12 kanałami rynkowymi (skup, sprzedaż hurtowa, sprzedaż targowiskowa, eksport) rozdysponowane będzie ok. 50% zbiorów. Wzrośnie przerób ziemniaków na skrobię i susze. Kontyngent produkcji skrobi zostanie wykorzystany w ok. 80%, a jej produkcja wyniesie ok. 115 tys. ton. Większe będzie również wykorzystanie ziemniaków w produkcji frytek i chipsów oraz wzrośnie sprzedaż do bezpośredniej konsumpcji.

W 2010 r. wskaźniki rentowności przedsiębiorstw przemysłu ziemniaczanego, były wysokie, chociaż nieco niższe niż przed rokiem. Także w 2011 r., mimo nieco gorszych wyników w I półroczu, sytuacja finansowo-ekonomiczna przemysłu ziemniaczanego powinna być zadowalająca.

W sezonie 2010/11 kontynuowany był spadkowy trend spożycia ziemniaków, które wyniosło 112 kg/mieszkańca i było ok. 4 kg/osobę niższe aniżeli w sezonie poprzednim. Przewiduje się, że w sezonie 2011/12 spadkowa tendencja spożycia ziemniaków zostanie zahamowana pod wpływem ok. 50% spadku cen w Polsce i w sąsiadujących krajach UE. Wzrośnie konsumpcja ziemniaków nieprzetworzonych, a zmaleje przetworów. Ocenia się, że całkowite spożycie w bieżącym sezonie wyniesie ok. 113 kg/osobę i będzie o 1 kg większe niż w sezonie poprzednim.

W sezonie 2010/11 wzrosły obroty w handlu zagranicznym ziemniakami i ich przetworami, a ujemne saldo wyniosło 72 mln EUR, wobec 58 mln EUR w sezonie poprzednim. W sezonie tym zwiększył się eksport przetworów spożywczych z ziemniaków i ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji, zmalała jedynie sprzedaż na rynki zagraniczne skrobi ziemniaczanej. Wyższy był import ziemniaków i przetworów ziemniaczanych oraz produktów skrobiowych. Przewiduje się, że w sezonie 2011/12 utrzyma się tendencja wzrostowa w eksporcie przetworów, wzrośnie również sprzedaż na rynki zagraniczne produktów skrobiowych. Import przetworów spożywczych i skrobiowych powinien być zbliżony do poprzedniego sezonu. Zmniejszą natomiast obroty handlowe ziemniakami do bezpośredniej konsumpcji.

W 2012 r. areal uprawy ziemniaków w Polsce prawdopodobnie zostanie ponownie ograniczony. Niskie ceny powodują, że opłacalność produkcji ziemniaków w 2011 r. znacznie się obniżyła. W konsekwencji powierzchnia uprawy może być ograniczona o 7-8%, do ok. 370 tys. ha. W przeciętnych warunkach pogodowych plony ziemniaków mogą wynieść ok. 200 dt/ha, a ich zbiory ok. 7,4 mln ton.

Tabela 1

Bilans ziemniaków (w tys. ton)

Wyszczególnienie	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12 prognoza
Zbiory	10369	8982	11791	10462	9703	8766	8197
Import	111	180	85	113	238	243	190
Razem do dyspozycji	10480	9162	11876	10575	9941	9009	8387
Zużycie w gospodarstwach	5171	4497	6818	5541	4964	4288	3505
- sadzenie	1480	1415	1360	1270	1230	1000	925
- spasanie	2061	1512	3958	2841	2344	1958	1202
- samozaopatrzenie	1630	1570	1500	1430	1390	1330	1350
Sprzedaż razem	4259	3885	4108	4134	4077	3891	4102
- na konsumpcję	2670	2480	2530	2480	2410	2320	2370
- na zaopatrzenie przemysłu*	1569	1398	1535	1615	1636	1477	1700
- na eksport	20	7	43	39	31	94	60
Ubytki i straty	1050	780	950	900	900	830	780

* ziemniaki zużyte przez przemysł, bez względu na przeznaczenie

Źródło: Dane GUS, prognoza IERiGŻ-PIB.

SUMMARY

Very high prices in the previous season did not cause a significant increase in the areas under potato cultivation in the EU countries in 2011. Among major producers a relatively large increase (of 4%) was recorded only in France. In the entire EU, due to the persistence of the downward trend in the Central European countries, the initially estimated cultivated area is even smaller than in 2010. Weather conditions were very favourable for potato cultivation, as a consequence of which there was a significant increase in yields. Potato crops in the EU-27 countries are estimated at 59.5 million tonnes, compared to 56.2 million tonnes in the previous year. As a result, a very large price decrease on the European markets has been observed in the 2011/12 season. Average prices of edible potatoes on the main European markets in the current season are expected to drop by a half, as compared to the previous season.

In 2011, in Poland (according to CSO) the area under potato cultivation was 401 thousand ha, which was by 3.4% bigger in comparison to the previous year, but two times smaller as compared to the average for the years 2001-2005. Potato yields amounted to 205 dt/ha and were by 13.9% (by 25 dt/ha) lower than the average yields in 2001-2005. Potato crops in Poland amounted to 8.2 million tonnes and were by 6.4 million tonnes, i.e. 43.9%, lower than the average crops in 2001-2005.

The 2010/11 season was characterised by record high prices of potatoes, which on the farmers' markets and wholesale markets were, on average, by 57% higher than last year. However, since the beginning of this season, due to the high potato yields and crops in Poland, there has been a strong increase in the prices, which during harvests were about half lower than last year. The average level of marketplace prices throughout the 2011/12 season may be approximately PLN 68/dt, which is about 50% lower than in the 2010/11 season. Since the beginning of this season, the procurement prices and wholesales market prices have been characterised by a strong decrease.

In the 2011/12 season the potato market turnover may reach approxi-

mately 4.1 million tonnes, which will be approximately by 5% higher than in the 2010/11 season. In the 2011/12 season approximately 50% of the crops will be allocated through market channels (procurement, wholesales, sales on marketplaces, export). There will be an increase in potato processing for starch and dried potato. Starch production quota will be used in approximately 80%, and its production will be approximately 115 thousand tonnes. Potatoes will also be largely used in the production of French fries and crisps, and there will be an increase in the sales for direct consumption.

In 2010, profitability indicators in the potato industry companies were high, though slightly lower than a year before. Also in 2011, despite slightly worse results in the first half of the year, the financial and economic situation of the potato industry should be satisfactory.

In the 2010/11 season a downward trend continued in potato consumption, which amounted to 112 kg/capita and was approximately 4 kg/capita lower than in the previous season. In the 2011/12 season a downward trend of potato consumption is expected to be stopped under the influence of an approximately 50% decrease in the prices in Poland and in neighbouring EU countries. Consumption of raw potatoes will increase while consumption of potato products will decrease. It is estimated that the

total consumption in the current season will be approximately 113 kg/capita, which will be by 1 kg more than in the previous season.

In the 2010/11 season the turnover in the foreign trade of potatoes and potato products increased, and the negative balance amounted to EUR 72 million, compared to EUR 58 million in the previous season. In this season there was an increase in the export of potato products and potatoes for direct consumption, and only the sales of potato starch to foreign markets decreased. The import of potatoes, potato products and potato starch products increased. It is expected that in the 2011/12 season an upward trend in the export of potato products will continue, and the sales of starch products to foreign markets will increase. The import of potato products and starch products is expected to be similar to the previous season. However, there will be a decrease in the turnover of potatoes for direct consumption.

In 2012, the area under potato cultivation in Poland will probably be again limited. Low prices have made the profitability of potato production in 2011 significantly lower. As a result, the cultivated area can be reduced by 7-8%, to the level of approximately 370 thousand ha. Under average weather conditions, yields of potatoes may amount to approximately 200 dt/ha, and their crops to approximately 7.4 million tonnes.

Table 1

Potato balance sheet ('000 tons)

Item	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12 forecast
Crops	10369	8982	11791	10462	9703	8766	8197
Imports	111	180	85	113	238	243	190
Total supplies	10480	9162	11876	10575	9941	9009	8387
On-farm use	5171	4497	6818	5541	4964	4288	3477
- seeds	1480	1415	1360	1270	1230	1000	925
- feed	2061	1512	3958	2841	2344	1958	1202
- self-provision	1630	1570	1500	1430	1390	1330	1350
Market sales	4259	3885	4108	4134	4077	3891	4130
- ware potatoes	2670	2480	2530	2480	2410	2320	2370
- processing potatoes*	1569	1398	1535	1615	1636	1477	1700
- exports	20	7	43	39	31	94	60
Wastes and losses	1050	780	950	900	900	830	780

* potatoes processed in the industry irrespectively of the purpose

Source: CSO.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:

1. Rynek rzepaku (40) • październik 2011,
2. Rynek drobiu i jaj (40) • listopad 2011,
3. Rynek owoców i warzyw (39) • listopad 2011,
4. Popyt na żywność (13) • marzec 2012,
5. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (39) • marzec 2012,
6. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (35) • marzec 2012,
7. Rynek pasz (31) • kwiecień 2012,
8. Rynek mleka (42) • kwiecień 2012,
9. Rynek ryb (17) • kwiecień 2012,
10. Rynek zbóż (42) • maj 2012,
11. Rynek drobiu i jaj (41) • maj 2012,
12. Rynek mięsa (42) • maj 2012,
13. Rynek rzepaku (41) • maj 2012,
14. Rynek owoców i warzyw (40) • czerwiec 2012.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (1 zeszyt) w 2011 roku wynosi 21 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>